

GIỚI THIỆU SÁCH THÁNG 1 NĂM 2025

Chủ đề tháng 4: Mừng Đảng - Mừng xuân

I. Thời gian giới thiệu: Giờ sinh hoạt dưới cờ

II. Người giới thiệu: Cô giáo Lương Thị Ngọc Khánh

III. Đối tượng nghe: Học sinh và giáo viên trường THCS Ngô Gia Tự

IV. Hình thức giới thiệu: Đọc trước toàn trường

Bảng tin phòng Thư viện

Trong giờ đọc sách của học sinh

V. Thông tin thư mục: **Cuốn sách "36 Lễ hội Thăng Long - Hà Nội".**

VI. Nội dung:

Kính thưa các thầy cô giáo và các bạn học sinh thân mến!

“Mùa xuân của tôi - mùa xuân Bắc Việt, mùa xuân của Hà Nội - là mùa xuân có mưa riêu riêu, gió lành lạnh, có tiếng nhạn kêu trong đêm xanh, có tiếng trống chèo vọng lại từ những thôn xóm xa xa, có câu hát huê tình của cô gái đẹp như thơ mộng...” (*“Mùa xuân của tôi - Vũ Bằng*). Khi những cơn gió lạnh tê tái đi qua để nhường chỗ cho làn gió mới hiu hiu với những cơn mưa phùn nhẹ nhẹ, ấy là lúc mùa xuân đã gõ cửa Hà Thành mang theo bao sức sống trên những chồi non mơn mẫm màu xanh, trên những bông hoa đua nhau khoe sắc tô điểm cho đất trời. Trong không khí đầy thơ mộng, dịu dàng ấy, Hà Nội vẫn mang trong mình sự tươi vui, nhộn nhịp của những lễ hội truyền thống. Và để hiểu thêm về Hà Nội, về những lễ hội truyền thống của thủ đô ngàn năm văn hiến, chúng ta hãy tìm đọc cuốn sách “36 Lễ hội Thăng Long - Hà Nội” do Quốc Văn tuyển chọn, biên soạn. Cuốn sách dày 126 trang, khổ 14,5 x 20,5 cm, được nhà xuất bản Thanh niên xuất bản năm 2010.

Với vị thế trung tâm kinh tế, chính trị, văn hóa của cả nước, nơi hội tụ tinh hoa của nhiều vùng miền, lễ hội Thăng Long - Hà Nội gắn bó chặt chẽ với lịch sử dựng nước và giữ nước, lịch sử chống giặc ngoại xâm, mở mang lãnh thổ, có sự chặt

lộc tinh túy của bốn phương mà vẫn tạo nên bản sắc của riêng mình. Lễ hội truyền thống luôn gắn với các địa danh, di tích lịch sử văn hóa, với các nhân vật như: thành hoàng làng; tổ làng nghề; những bậc anh hùng có công dựng nước và giữ nước; danh nhân và gắn với tín ngưỡng dân gian... Đó là sinh hoạt văn hóa, sản phẩm tinh thần của con người, là dịp mỗi người được trở về với cội nguồn mang ý nghĩa thiêng liêng. Lễ hội truyền thống của Hà Nội thể hiện những nét đặc sắc và giá trị của Thăng Long - Hà Nội nghìn năm văn hiến.

Trải dài trên hơn 100 trang sách là 36 lễ hội truyền thống đã tồn tại hàng trăm năm và có ảnh hưởng sâu rộng trong đời sống của người dân Thủ đô, đa dạng về sắc thái và độc đáo về giá trị, tạo nên bản sắc văn hóa riêng, gắn với lịch sử của kinh thành Thăng Long. Đó là các lễ hội ngợi ca anh hùng dân tộc Việt Nam trong quá trình dựng nước, giữ nước như Hội Gióng tưởng nhớ vị anh hùng đánh thắng giặc Ân; Hội đền Hai Bà Trưng tri ân hai vị nữ anh hùng Trưng Trắc, Trưng Nhị; lễ hội Quang Trung (Lễ hội gò Đống Đa) tưởng nhớ những chiến công chống giặc ngoại xâm của vua Quang Trung;...Hay các lễ hội gắn với tín ngưỡng địa phương, tôn giáo như Lễ hội chùa Bối Khê, Lễ hội Chùa Hương, Lễ hội chùa Thầy, Lễ hội chùa Trăm Gian, Lễ hội chùa Tây Phương,...Trong đó, các lễ hội như Hội Chèm, Hội Láng, Hội làng Lệ Mật, Lễ Đăm...đã được ghi vào mục Di sản văn hóa phi vật thể Quốc Gia. Mỗi một lễ hội truyền thống ở mỗi nơi đều mang một sắc thái văn hóa khác nhau, thể hiện quan niệm văn hóa, cách suy nghĩ, phong tục, tập quán mang tính đặc trưng của con người, vùng đất, có sự kết hợp giữa tín ngưỡng dân gian và các yếu tố văn hóa, xã hội đặc thù, giữa tính chất kinh đô và tổ nghề hòa lẫn vào với nhau. Mặc dù độc đáo vậy, nhưng giá trị cốt lõi của sự khác biệt đó vẫn hướng tới điều tốt đẹp, nhân văn. Vì vậy những lễ hội truyền thống với sắc thái văn hóa riêng đã góp phần tạo nên bản sắc văn hóa phong phú, đa dạng của đất nước ta nói chung và của mảnh đất Thăng Long - Hà Nội nói riêng.

Cuốn sách mang lại cho chúng ta cái nhìn khái quát, chi tiết về thời gian, địa điểm, sự chuẩn bị và diễn biến của từng lễ hội. Trong những ngày “đại sự” của làng, xã nội dung chủ yếu được chia ra làm hai phần rõ rệt: Phần lễ và phần hội. Phần lễ chủ yếu diễn ra tại di tích, đền, chùa ở địa phương với những trình thức được quy định chặt chẽ, nghiêm cẩn truyền thống tạo nên một không gian thiêng liêng để con người ta tìm về với cội nguồn. Trong khi đó phần hội trải rộng bên ngoài di tích với những trò chơi, diễn xướng dân gian. Tiêu biểu có thể kể đến là diễn xướng của hội Gióng (huyện Sóc Sơn) với “tục hèm” là màn diễn chém đầu giặc Ân; múa giao long của hội làng Lê Mật (huyện Gia Lâm); thi nấu cơm của Hội thổi cơm thi làng Thị Tầm; và rất nhiều trò chơi dân gian, nét đẹp văn hóa khác như đấu “cờ người”, đánh đu, múa đèn, múa rỗi nước,...Không chỉ vậy, những trang sách còn gợi nhớ, khắc họa rõ nét cho chúng ta những câu chuyện lịch sử, những nhân vật gắn liền với đời sống tâm linh, với mỗi lễ hội như Lễ hội Gióng tại đền Phù Đổng (Sóc Sơn) với truyền thuyết về Thánh Gióng, hay Lễ hội Chử Đồng Tử gắn liền với truyền thuyết Tiên Dung - Chử Đồng Tử,....

Nhà nghiên cứu Yên Giang đã từng khẳng định:“Di sản lễ hội cổ truyền Hà Nội như một bảo tàng lớn, vô cùng phong phú về truyền thống văn hóa”. Sự đa dạng, phong phú của lễ hội truyền thống Thăng Long - Hà Nội phản chiếu quá trình dựng nước và giữ nước, quá trình bồi đắp nên bản sắc văn hóa không chỉ của riêng mảnh đất nghìn năm văn hiến mà còn của cả dân tộc Việt Nam ta. Trong tiếng trống hội xuân rộn rã vang thúc giục, khắp xóm ngõ làng quê bừng lên một niềm vui nhộn nhịp. Người người tập nập đội lễ ra đình, đền, chùa thành tâm cung kính. Đó không chỉ là dịp vui chơi, gắn kết cộng đồng, là điểm hẹn tâm linh, tín ngưỡng dân gian, tạo nên không khí nhộn nhịp, vui tươi cho những ngày đầu năm mới mà còn là dịp để người dân ôn lại quá khứ của làng, của Thủ đô, của đất nước, nâng cao lòng yêu nước, yêu quê hương và giữ gìn, phát huy truyền thống văn hóa tốt đẹp.

Qua lời văn miêu tả chi tiết, sống động, dễ hiểu cùng sự lồng ghép khéo léo bối cảnh lịch sử, truyền thuyết, sự am hiểu, hiểu biết sâu sắc và sự nâng niu tự hào, mong muốn “tô đẹp thêm nhan sắc nàng thiếu nữ Hà Nội yêu điệu” của tác giả Quốc Văn với các lễ hội, cuốn sách “36 Lễ hội Thăng Long - Hà Nội” sẽ giúp các thầy cô giáo và các bạn học sinh hiểu rõ hơn về những lễ hội truyền thống đã đi sâu vào đời sống nhân dân của Thủ đô Hà Nội, những phong tục tập quán, nét đẹp văn hóa dân tộc. Để rồi từ đó chúng ta sẽ góp phần giữ gìn và phát huy nền văn hóa Việt Nam đậm đà bản sắc dân tộc. Các em hãy tìm đọc cuốn sách này trong những giờ rảnh rỗi, giờ thư viện, và các tiết tự học có hướng dẫn nhé. Cuốn sách "36 Lễ hội Thăng Long - Hà Nội" có SĐK:STK-1524 tại Thư viện trường THCS Ngô Gia Tự.

Cuối cùng xin kính chúc thầy cô mạnh khỏe, chúc các bạn học sinh chăm ngoan học giỏi. Hẹn gặp lại thầy cô và các bạn trong buổi giới thiệu sách lần sau.

Người viết lời giới thiệu

Cô giáo: Lương Thị Ngọc Khánh